

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri
Sendikası

Vekili : Av. Öztürk TÜRKDOĞAN
Ses Sendikası Necatibey Cad. No: 82/4
Kızılay - Çankaya/ANKARA

Davalı : Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Bilkent /ANKARA

Vekili : Av. Sakine ARIK (Aynı yerde)

İstemin Özeti : Davacı sendika tarafından, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 24.02.2016 tarihli toplantısında psikolog unvanını kullanan Fen ve Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü mezunlarının sağlık bilimi lisansiyeri sayılmayacağına ilişkin kararının, daha önce sağlık bilimi lisansiyeri iken hiçbir gerekçe gösterilmeksizin sağlık bilimi lisansiyeri olmaktan çıkarıldıkları, 2547 sayılı Yasa'nın 43/b maddesinin idareye sınırsız yetki vermediği, mezun olunan fakülte ve unvanda bir değişiklik yokken neden sağlık bilimi lisansiyeri olmaktan çıkarıldıklarının idarece ortaya konulamadığı belirtilerek iptali ve yürütmenin durdurulması istemidir.

Savunmanın Özeti : 2547 sayılı Yasanın 43/b maddesi uyarınca yükseköğretim görenlerin kazandıkları unvanların ve elde edilen hakların eşdeğer sayılıp sayılmaması konusunda idarenin yetkili olduğu, 26.02.2014 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararında psikologlara yer verilmemiş olduğundan dava konusu karar ile psikoloji mezunlarının sağlık bilimi lisansiyeri sayılmamasına karar verildiği belirtilerek istemin ve davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Emine Ferdane PANDIR KIM

Düşüncesi : İdare tarafından kimlerin sağlık bilimi lisansiyeri sayılacağı konusunda ortaya net, somut ve objektif nitelikte kriterler konulmadan tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığından istemin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüldü:

Dava; Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 24.02.2016 tarihli toplantısında psikolog unvanını kullanan Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü mezunlarının "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılmamalarına ilişkin alınan kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde iptal davaları, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yasanın 27. maddesinin 2. fıkrasında, Danıştay veya idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebileceği kurala bağlanmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 43/b maddesinde; " Aynı meslek ve bilim dallarında, eğitim - öğretim yapan üniversitelerde, eğitim - öğretim, metod, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından eşdeğer olması ve öğrenimden sonra kazanılan unvanların aynı ve elde edilen hakların eşdeğer sayılması hususu Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine; öğretmen yetiştiren birimler için belirtilen esasların tespiti Milli Eğitim Bakanlığı ile de işbirliği yapılarak, Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir. " kuralı bulunmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. maddesinin III. bendinde "Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı;

Bu sınıf, sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknolojisi, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, psikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelinin kapsar.

(Ek paragraf: 10/7/2003-4924/11 md.) Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir." düzenlemesi ile aynı maddenin "Ortak Hükümler " başlıklı bölümünün A/5. bendinde ise; "Dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyerleri (Hayvan sağlığı dahil) Biyolog unvanına sahip akademik personel giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar." düzenlemesi yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Gençlik ve Spor Bakanlığında sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında psikolog kadrosuna yerleştirilmesi yapılan Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji mezunlarının "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılıp sayılmayacağı konusunda tereddüt yaşanması üzerine davalı idareye yapılan başvuru neticesinde; 24.02.2016 tarihli

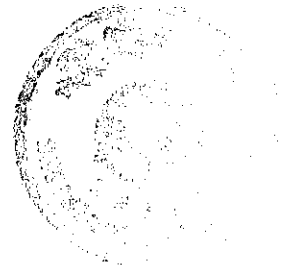
Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında konu incelenerek, 2547 sayılı Yasa'nın 43/b maddesi uyarınca Üniversitelerarası Kurulun da görüşü alınmak suretiyle Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü mezunlarının psikolog unvanını kullanmalarına karşın, "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılmamalarına karar verildiği, bu kararın Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığının 07.03.2016 tarih ve 13496 sayılı yazısı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bildirildiği, bu durumun davacı Sendika tarafından öğrenilmesi üzerine 24.03.2016 tarihinde bahsi geçen 24.02.2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararının iptali istemiyle işbu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu uyuşmazlığın özünü; davalı idare tarafından "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılacak kişilerin tespiti noktasında hangi kriterlere göre hareket edildiğinin belirlenmesi hususu oluşturmaktadır.

Dairemizce 11.10.2016 tarihinde yapılan ara karar ile davalı idareden Üniversite programlarından mezun olanların "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılıp sayılmayacağına belirlenmesi sırasında hangi esaslara göre hareket edildiğinin, Fen-Edebiyat fakültesi psikoloji bölümü mezunlarının "sağlık bilimi lisansiyeri" sayıldığına ilişkin daha önceden alınan bir kararın olup olmadığının, Fen-Edebiyat fakültesi psikoloji bölümü mezunlarının "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılmayacağına ilişkin kararın gerekçesinin sorulmasına ve bu konulara ilişkin bilgi-belgelerin istenilmesine karar verilmiştir.

İdarece ara karara verilen 28.12.2016 tarihinde Danıştay kaydına giren cevabi yazı ve eklerinin incelenmesinden;

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü'ne hitaben yazdığı 23.10.1990 tarihli 27495 sayılı yazıda; Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 06.05.1987 tarih ve E.Ö./07/07.002/1785-9447 sayılı ve 13.02.1985 tarih ve E.Ö./07.07.002/588-2265 sayılı yazılarında, üniversitelerin Edebiyat veya Fen Edebiyat fakültelerinin psikoloji bölümü mezunlarının "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılmaları gerekeceğinin bildirilmesi üzerine, kişilerin "sağlık bilimi lisansiyeri" sayılma hususunda belirli bir hizmet sınıfında görev alma şartının aranmamış olması karşısında öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınmalarının gerektiğinin bildirildiği; Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın Milli Eğitim Bakanlığı'na hitaben yazdığı "sağlık bilimleri lisansiyeri" konulu 26.02.2014 tarih ve 698 sayılı yazısında; değişik tarihlerde yapılan başvurular üzerine bazı bölümler ile ilgili "sağlık bilimi lisansiyeri" sayma ve saymama konusunda verilen kararların belirtildiği, ancak bu yazıda da "sağlık bilimi lisansiyeri" sayma konusunda herhangi bir kriter açıklanmasına yer verilmediği görülmüştür.

İdarelerin işlem tesis ederken kendilerine Anayasa ve yasalarla çizilen çerçevede içinde takdir hakkına sahip oldukları açıktır. Ancak bu takdir hakkı, serbestçe kullanılabilecek bir keyfiyeti ifade etmeyip, kamu yararı ve hizmet gerekleri açısından hukuka uygun olarak temellendirilmiş olgularla desteklenmelidir. İdarelerin; düzenleme yetkisine sahip olduğu alanlarda, uygulamaları çağın gereklerine ve toplumun ihtiyaçlarına uygun olarak değiştirip, yeniden düzenlemesi, kamu hizmetine egemen olan ilkelerden biri olan uyarılama(değişkenlik) ilkesi uyarınca hem bir görev hem de bir yetki ise de; bu yetkinin hukuka uygun olarak kullanılması ve düzenlemede yapılan değişikliğe temel olan, bir başka ifadeyle kamu yararını gerçekleştirecek bu düzenlemeyi gerektiren olguların somut olarak ortaya konulması şarttır. Ayrıca, idari işlemlerin bir sebebe ve gerekçeye dayalı olması işlem yapan idareyi uyguladığı ve düzenleme yaptığı alanda doğru ve anlamlı olgular ortaya koymaya ve denetim yapmaya zorlar ve işlemlerde gösterilen sebep ve gerekçe, işlemin yasaya uygunluğu ve dayanağını değerlendirme konusunda ve hukuk devleti anlayışının oluşumu noktasında büyük öneme sahiptir.

İdarelerin tesis ettikleri işlemlerin (bireysel-düzenleyici) unsurlarından biri olan sebep unsuru idareyi işlem yapmaya iten hukuki neden, bir başka ifadeyle; tüm idari işlemlerde olduğu gibi işlemle gerçekleştirilmeye çalışılan kamu yararına dayanan hukuki, somut durumdur. İdari işlemin sebep ögesindeki hukuka aykırılık işlem yargı mercii önüne getirildiğinde re'sen dikkate alınacaktır.

Bu bağlamda; idari işlemlerin bir sebebe ve gerekçeye dayalı olması hukukun genel ilkelerinden olduğundan, bu ilke genel anlamda düzenleme veya işlem yapan idareyi uyguladığı ve düzenleme yaptığı alanda doğru ve anlamlı olgular ortaya koymaya ve denetim yapmaya zorlar. İşlemlerde gösterilen sebep ve gerekçe, işlemin yasaya uygunluğu ve dayanağını değerlendirme, itiraz edip etmeme konusunda ilgililere yardımcı olmakla birlikte, idarenin saydamlığı, savunma hakları ve idareye güven ilkeleri ve hukuk devleti anlayışının oluşumu noktalarında da kendini göstermektedir.

Anayasamızın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesinin görünümülerinden biri olan düzenli idare ilkesi; idarenin düzenleme yapma yetkisine sahip olduğu alanlarda, bu alanları tüzük yönetmelik gibi idari metinlerle objektif bir şekilde düzenlemesi ve sürekli uygulamalar ile hukuki istikrarı tesis ederek buna uyması olarak ifade edilmektedir. Dolayısıyla, idarenin düzenleme yetkisine sahip olduğu alanlarda, hukuka uygun olan uygulamayı sağlamak adına objektif düzenlemeler yapması ve istikrarlı uygulamalarda bulunması gerekmektedir. Bu bağlamda; idarenin yetki sahibi olduğu alanlarda yapacağı düzenlemelerde, haklı bir neden olmadan yerleşik, istikrar kazanmış uygulamalarından ayrılması sahip olduğu serbestiyi düzenli idare ilkesine ve bu ilkenin bağlı olduğu eşitlik ilkesine aykırı kullanması anlamına gelecektir.

Her ne kadar idare tarafından dava konusu işlemin gerekçesi olarak, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 26.02.2014 tarih ve 698 sayılı yazısında psikoloji mezunlarına ilişkin bir kararın yer almamış olması gösterilmiş ise de; bu yazının herhangi bir kriterle ilişkin bilgi içermediği, bir başka anlatımla davalı idarenin psikologları "sağlık bilimi lisansyeri" sayma veya saymama şeklinde karar verebilmesi için gereken kriterlerin somut olarak ortaya konulmadığı açıktır.

Dava konusu uyuşmazlık yukarıda belirtilen temel hukuki ilkelerle birlikte ele alındığında, idarece 1985 yılından beri fen edebiyat fakültesi psikoloji bölümü mezunları "sağlık bilimi lisansyeri" sayılmakta iken, bu bölüm mezunlarının 24.02.2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı uyarınca "sağlık bilimi lisansyeri" sayılmamalarının hangi gerekçeler çerçevesinde gerçekleştiği ve "sağlık bilimi lisansyeri" sayılma kriterlerinin neler olduğunun somut olarak ortaya konulmamış olması karşısında, idarenin düzenleme yapabilme yetki ve görevini düzenli idare ilkesine, eşitlik ilkesine ve hukuki belirliliğe aykırı bir şekilde kullandığı sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu karar yönünden, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen koşulların birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından **yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne**, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere 16/01/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
Ahmet Yahya
ÖZDEMİR

Üye
Yücel
BULMUŞ

Üye
Tülay
BULGURCU

